

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **pedagogika specjalna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Akademia Pedagogiki
Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **14-15 grudnia 2023 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	36
5. Załączniki:	39
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	39
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	39
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	39

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____	39
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	39
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	39
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	39
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	39

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Małgorzata Sekułowicz , członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Ewa Domagała-Zyśk, ekspert PKA
2. dr hab. Sławomir Przybyliński, ekspert PKA
3. Łukasz Janiszewski, ekspert PKA z grona pracodawców
4. Monika Adamiec, ekspert PKA z grona studentów
5. Grzegorz Kołodziej, sekretarz zespołu oceniającego
6. Klaudia Nowak, obserwator – ekspert z grona studentów

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku pedagogika specjalnym prowadzonym w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (dalej również: APS, APS w Warszawie) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej również: PKA) w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Zgodnie z postanowieniami uchwały nr 600/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, wizytacja została przeprowadzona przez zespół oceniający w formie stacjonarnej. Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena została przeprowadzona w roku akademickim 2016/2017 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	pedagogika specjalna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	pedagogika	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	liczba semestrów: 10 liczba punktów ECTS: 327 (z wyjątkiem specjalności <i>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i> : 331)	
Wymiar praktyk zawodowych ¹ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba punktów ECTS: 21 (z wyjątkiem specjalności <i>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i>: 22 punkty ECTS) – liczba godzin: 120 (z wyjątkiem specjalności <i>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i>: 160 godz.) 	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> – edukacja i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną – edukacja i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzroku – edukacja i rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu – edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – terapia pedagogiczna – wczesne wspomaganie rozwoju dziecka 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	736	257
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	3135	2092
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim	327 (z wyjątkiem specjalności <i>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i> : 331)	

¹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	195 (z wyjątkiem specjalności <i>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i> : 199)
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	121

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Misją Akademii Pedagogiki Specjalnej jest przygotowanie specjalistów wykonujących zawody zaufania publicznego, w duchu poszanowania godności człowieka oraz włączania osób z niepełnosprawnościami jako równoprawnych obywateli w życie społeczeństwa. Uczelnia ma ambicję wykształcenia „światłych i twórczych profesjonalistów dbających zarówno o rozwijanie własnej osobowości, zamiłowań naukowych i zawodowych umiejętności praktycznych, jak i troszczących się o wszechstronny rozwój osób i środowisk, na rzecz których będą pracować”. Misją APS jest nie tylko rozwijanie potencjału naukowego Uczelni oraz warsztatu dydaktycznego w zakresie kształcenia nauczycieli i specjalistów w obszarze pracy z osobami z niepełnosprawnościami, ale także podejmowanie działań w obszarze „trzeciej misji” - prowadzenie warsztatów i szkoleń w zakresie rozwoju zawodowego pedagogów specjalnych, moderowanie działań wolontariackich w środowiskach osób z niepełnosprawnościami. APS jest postrzegane zarówno w Polsce, ale także w środowisku międzynarodowym jako centrum wymiany myśli i idei w zakresie badań nad niepełnosprawnością („disability studies”) oraz wspierania osób z różnego rodzaju trudnościami. Akademia Pedagogiki Specjalnej to jedyna w Polsce uczelnia, w której pedagogika specjalna stanowi podstawę dla formułowania projektów badawczych i programów studiów na kierunkach innych niż pedagogika specjalna.

Kierunek przypisany jest do dyscypliny naukowej pedagogika (100%). Jednocześnie w efektach uczenia się oraz treściach programowych dla poszczególnych zajęć znajdują się liczne odniesienia do badań prowadzonych w dyscyplinie naukowej psychologia. W raporcie podkreślana jest także interdyscyplinarność zarówno w zakresie prowadzenia badań naukowych przez osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku (także we współpracy ze studentami ocenianego kierunku) jak też wykorzystywania wyników tych badań w treściach programowych zajęć. Rekomenduje się zatem uwzględnienie nie tylko dyscypliny naukowej pedagogika, ale także innych dyscyplin (np. psychologii) jako kluczowych dla koncepcji i celów kształcenia na ocenianym kierunku.

Koncepcja kształcenia jest czytelnie sformułowana i zakłada konieczność opanowania interdyscyplinarnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do posługiwania się podstawowymi ujęciami teoretycznymi i podejmowania działań badawczych w celu diagnozowania, interpretowania i prognozowania różnych kontekstów działalności rehabilitacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej i resocjalizacyjnej. Koncepcja kształcenia w wyraźny sposób opiera się na aktualnym stanie wiedzy w zakresie pedagogiki specjalnej, ale także dyscyplin pokrewnych, szczególnie w aspektach dotyczących badań nad niepełnosprawnością. Koncepcja kształcenia ma charakter podmiotowy, uwzględniający podstawowe prawo każdego człowieka do wolności, decydowania

o swoim rozwoju, o możliwości dokonywania wyborów i kreowania swojego życia. Podkreślane są takie wartości jak samostanowienie, autonomia, samorealizacja, integracja i inkluzja społeczna. Koncepcja odwołuje się także do społecznego etosu pomocy i wsparcia osób z niepełnosprawnością, w którym immanentną wartością jest świadomość bezwarunkowej przynależności społecznej każdego człowieka, także przez stwarzanie warunków normalizacji życia w społeczeństwie. W koncepcji kształcenia podkreśla się także holistyczne ujmowanie osoby z niepełnosprawnością czy dodatkowymi potrzebami i wspieranie na każdym etapie życia: nie tylko w okresie edukacji szkolnej, ale także w uczeniu się całościowym. Kształcenie na kierunku w wyraźny sposób obejmuje także stwarzanie studentom warunków do własnego rozwoju, szczególnie w aspekcie rozwijania innowacyjności i kreatywności. W koncepcji kształcenia szczególną uwagę przywiązuje się do kształtowania szeregu kompetencji społecznych, szczególnie motywacji i przekonań o sensie, wartości i potrzebie prowadzenia działań edukacyjnych, rehabilitacyjnych oraz opiekuńczych i wychowawczych w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami i dodatkowymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.

W tworzeniu koncepcji kształcenia posłużono się wzorcami zaczerpniętymi z dorobku APS, ale także wzorcami międzynarodowymi - Uczelnia współpracuje z 48 zagranicznymi instytucjami w obszarze edukacji na poziomie wyższym. Koncepcja kształcenia czerpie także z doświadczeń systematycznej współpracy Uczelni ze szkołami i instytucjami prowadzącymi edukację, rehabilitację, opiekę i wychowanie osób z niepełnosprawnościami w różnym wieku.

Koncepcja kształcenia jest w pełni zgodna z misją Uczelni: absolwenci kierunku pedagogika specjalna to specjaliści pracujący na rzecz osób wymagających wsparcia w duchu poszanowania ich ludzkich i obywatelskich praw, zrozumienia i akceptacji dla odmienności, traktowania niepełnosprawności jako niezbywalnego elementu ludzkiej kondycji. W koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika specjalna, zgodnie z misją Uczelni, podkreślana jest idea przygotowywania do pracy specjalistów posiadających zarówno kompetencje zawodowe, ale także kompetencje społeczne: otwartość na tolerancję, poszanowanie godności każdego człowieka, uznanie wolności osobistej innych ludzi, kierowanie się zasadą partycypacji i solidarności społecznej.

Na ocenianym kierunku realizowanych jest osiem specjalności: edukacja i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, edukacja i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzroku, edukacja i rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu, edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, terapia pedagogiczna, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka oraz logopedia i pedagogika resocjalizacyjna. Te ostatnie dwie specjalności są obecnie wygaszane na kierunku pedagogika specjalna i odpowiednio od roku 2021/2022 i 2022/2023 są prowadzone jako niezależne kierunki studiów.

Należy podkreślić, że unikalnym działaniem w skali krajowej jest prowadzenie w ramach ocenianego kierunku pedagogika specjalna specjalności edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością wzroku (tyflopädagogika) – oceniany kierunek jest obecnie jedynym w Polsce, w ramach którego prowadzone jest kształcenie specjalistów w tym zakresie.

Koncepcja kształcenia jest jednoznacznie i konsekwentnie związana z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową. Główne obszary badań prowadzone w APS to m.in. personalistyczne ujęcie fenomenu niepełnosprawności, badania nad zjawiskiem autorstwa własnego życia przez osoby z niepełnosprawnościami, godności osób z niepełnosprawnościami, ich hierarchii wartości, jakości życia i autonomii; funkcjonalna ocena wzroku i wspomaganie widzenia, wykorzystywanie technologii w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami, poczucie koherencji uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, macierzyństwo, ojcostwo i self-adwokatura osób z niepełnosprawnością

intelektualną, dojrzewanie i wczesna dorosłość osób z autystycznym spektrum zaburzeń, kognitywne i metakognitywne uwarunkowania czytania dzieci i młodzieży z uszkodzeniami słuchu, kompetencje komunikacyjne osób z uszkodzeniami słuchu, adaptacja jednostki do sytuacji trudnych i traumatycznych.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i ustalana wspólnie z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt konsultowania koncepcji kształcenia z osobami z niepełnosprawnościami (self-adwokatami). Uczelnia organizuje także konferencje pt. „Praktyczne przygotowanie absolwentów – szansą na dobrą pracę”, które są okazją do wymiany doświadczeń między osobami odpowiedzialnymi z kształcenie studentów – a praktykami zatrudnionymi w instytucjach oraz osobami zarządzającymi tymi instytucjami, bezpośrednio odpowiedzialnymi za zatrudnianie absolwentów kierunku pedagogika specjalna. W uczelni realizowane są także projekty badawczo-wdrożeniowe, oparte na współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym: *Opracowanie i pilotaż standardów w zakresie organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wspierania rodziny – projekt realizowany na zlecenie MEiN (2022)*; *Projekt innowacyjno-wdrożeniowy w zakresie oceny funkcjonalnej polegający na badaniu i opracowaniu modelowych rozwiązań na rzecz świadczonego lokalnie międzysektorowego wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin na podstawie metodyki oceny funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia – ICF (2022-2024)*; *Trening orientacji przestrzennej dla osób niewidomych i słabowidzących POWER 2021-2023*; *Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW) (2023) – projekt we współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji*. Realizowana jest aktywna współpraca ze środowiskiem związanym z rehabilitacją, edukacją, terapią i resocjalizacją. W tym obszarze aktywności poszczególne specjalności między innymi: (1) realizują cykle szkoleń, warsztatów dla nauczycieli, rehabilitantów, terapeutów, wychowawców penitencjarnych, (2) prowadzą liczne konsultacje dotyczące programów edukacyjno-terapeutycznych, programów resocjalizacyjnych, podręczników szkolnych i książek metodycznych, (3) prowadzą eksperckie konsultacje on-line dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością, (4) uczestniczą w realizacji projektów, np. kompleksowego wsparcia rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością, (5) realizują programy wdrożeniowe.

Kształcenie na kierunku *pedagogika specjalna* przygotowuje do wykonywania zawodu nauczyciela. Obejmuje przygotowanie merytoryczne, psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne). Oprócz kompetencji zawodowych duży nacisk w programach nauczania położony jest na kompetencje miękkie oraz biegłe opanowanie specjalistycznego języka obcego (najczęściej angielskiego) na poziomie minimum B2+, pozwalające także podjąć pracę w środowisku międzynarodowym.

Koncepcję kształcenia na kierunku pedagogika specjalna wyróżniają: kompleksowość, nowatorstwo, aktualność, unikatowość, silne umiędzynarodowienie oraz bogata współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dla ocenianego kierunku sformułowano efekty uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które są zgodne z koncepcją kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy pedagogicznej. Mieszczą się zasadniczo w dyscyplinie pedagogika, z wyjątkiem efektu KU_02 (absolwent potrafi *wykorzystać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania złożonych i nietypowych procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji; właściwie dobierać źródła wiedzy, dokonywać ich oceny, krytycznej*

analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji), w którym zawarto bezpośrednie odniesienie do wiedzy z zakresu dyscypliny psychologia. Efekty uczenia się są zgodne z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową. Kierunek pedagogika specjalna prowadzony jest przez Instytutu Pedagogiki Specjalnej, w którym zatrudnionych jest na pełnym etacie badawczo-dydaktycznym 48 osób, spośród których 44 osoby zadeklarowały prowadzenie badań w dyscyplinie pedagogika. Prace badawcze prowadzone są w kilku zespołach: Katedrze Interdyscyplinarnych Studiów nad Niepełnosprawnością, Zakładzie Edukacji i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, Zakładzie Psychopedagogiki Resocjalizacyjnej, Zakładzie Surdopedagogiki, Zakładzie Terapii Pedagogicznej i Zakładzie Tyflopädagogiki.

Efekty uczenia się dla ocenianego kierunku sformułowane są w sposób zasadniczo prawidłowy, uwzględniający odpowiedni poziom PRK, rekomenduje się jednak wprowadzenie uzupełnień. Poniżej wskazane efekty uczenia się odnoszą się do aspektu głębi, zatem rekomenduje się określenie, iż absolwent opanował wskazaną wiedzę w stopniu pogłębionym:

- efekt K_W01 – *absolwent zna i rozumie główne tendencje w rozwoju dyscyplin naukowych, do których przyporządkowana jest pedagogika specjalna, jej miejsce w systemie nauk, przedmiotowe i metodologiczne powiązanie z naukami humanistycznymi, społecznymi i medycznymi, a także subdyscypliny pedagogiki specjalnej oraz usystematyzowaną terminologię stosowaną w ich zakresie;*

KW_05 - *absolwent zna i rozumie współczesne podejścia do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i wynikające z nich nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca;*

KW_08 - *absolwent zna i rozumie merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zgodnie z wybraną specjalnością);*

KW_09 - *absolwent zna i rozumie metodyczne i organizacyjne założenia dotyczące kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w tym modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami, modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania oraz zasady uniwersalnego prowadzenia zajęć;*

KW_10 - *absolwent zna i rozumie założenia metodologiczne projektowania i prowadzenia badań w pedagogice specjalnej ze szczególnym uwzględnieniem metod badań stosowanych w naukach społecznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności; zna zasady i normy etyczne związane z realizacją badań w pedagogice specjalnej.*

Efekt KW_11 (obecne brzmienie: *Absolwent zna pogłębionym stopniu ekonomiczne, prawne i etyczne podstawy oddziaływań rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych*) odnosi się do kontekstu kształcenia na ocenianym kierunku, zatem nie jest wskazane używanie określenia „w pogłębionym stopniu” – sugeruje się usunięcie tej frazy.

W efekcie KU_02 – określono, że absolwent potrafi *wykorzystać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania złożonych i nietypowych procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji; właściwie dobierać źródła wiedzy, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji* – określenie oznaczające, że absolwent potrafi „wykorzystywać wiedzę na podstawowym poziomie” sugeruje, że są to działania na poziomie niższym niż 7. poziom PRK, rekomenduje się zatem usunięcie określenia „na podstawowym poziomie”.

Efekty uczenia się uwzględniają wszystkie efekty standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie: nauczyciel prowadzący zajęcia – w zależności od realizowanej specjalności - zajęcia rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia profilaktyczne; nauczyciel pedagog specjalny, nauczyciel logopeda, nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Rekomenduje się uzupełnienie opisu efektów: dla efektów KW_13, KW_14 i KW_15 oraz KU_12, KU_13, KU_14 nie określono ich przypisania do efektów uczenia się ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, rekomenduje się wskazanie odpowiednio efektów oznaczonych symbolami F1, F2 i F3.

Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze studentów oraz kompetencje językowe i społeczne niezbędne w zakresie prowadzenia badań naukowych. Efekty uczenia się z tego obszaru realizowane są między innymi w ramach zajęć *projekt badawczy specjalnościowy*. W jego ramach studenci wybierają ważny dla nich problem społeczny, dokonują jego konceptualizacji oraz prowadzą badania w środowisku pod kierunkiem nauczyciela akademickiego. Wyniki badań są przedstawiane interesariuszom zewnętrznym. Na specjalności edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną realizowany jest dodatkowo przedmiot *społeczny projekt specjalnościowy*. Ideą tych zajęć jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz stworzenie studentom możliwości prowadzenia badań naukowych osadzonych w praktyce pedagogicznej i przydatnych w pracy współpracujących instytucji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są zgodne ze strategią uczelni i polityką jakości. Koncepcja odwołuje się do dyscypliny naukowej pedagogika, ze szczególnym uwzględnieniem badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej. Koncepcja i cele kształcenia wyrastają z prowadzonej w Uczelni w intensywnym stopniu działalności badawczej. Uczelnia regularnie i konsekwentnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie tworzenia i modyfikowania koncepcji i celów kształcenia tak, aby dostosować je w jak największym stopniu do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zawodowego rynku pracy, szczególnie w kontekście działań podejmowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami w różnym wieku. W tworzeniu i doskonaleniu koncepcji i celów kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, w tym osoby z niepełnosprawnościami.

Efekty uczenia się są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Są specyficzne i wyraźnie osadzone w aktualnych badaniach naukowych krajowych i zagranicznych

w dyscyplinie pedagogika, szczególnie w zakresie pedagogiki specjalnej. Są sformułowane w taki sposób, aby rozwijać kompetencje badawcze studentów, komunikowanie się w języku obcym oraz kompetencje społeczne niezbędne do prowadzenia działań badawczych a także działalności zawodowej, szczególnie w obszarze wsparcia, edukacji, rehabilitacji i opieki nad osobami z niepełnosprawnościami w różnym wieku.

Efekty uczenia się są w pełni zgodne z efektami sformułowanymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, z późn. zm.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe zostały opracowane w taki sposób, aby były zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie pedagogika oraz działalnością badawczą uczelni w dyscyplinie pedagogika, szczególnie w zakresie pedagogiki specjalnej i badań nad niepełnosprawnością.

Treści programowe przygotowane zostały w sposób ujmujący holistycznie zagadnienie niepełnosprawności, tak, aby absolwenci ocenianego kierunku mogli pracować z osobami w różnym wieku - począwszy od dzieci w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju – poprzez uczniów na każdym etapie edukacji – do dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnościami. Integralny charakter treści kształcenia wyraża się także w ujmowaniu zagadnień nie tylko związanych z rozwojem poznawczym osób z niepełnosprawnościami, ale także ich rozwojem osobowym, emocjonalnym, społecznym i komunikacyjnym. Treści kształcenia obejmują zarówno wyposażenie studentów w wiedzę, opartą na najnowszych badaniach krajowych i międzynarodowych (w tym badaniach prowadzonych przez osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku), ale także praktyczne umiejętności niezbędne w prowadzeniu edukacji, rehabilitacji, terapii i wychowania osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz niepełnosprawnościami. Cechą wyróżniająca analizowane treści programowe jest zapewnienie studentom różnorodnych możliwości do kształtowania kompetencji społecznych i dojrzałych postaw, szczególnie postaw wobec osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Treści kształcenia przygotowują także studentów do podejmowania twórczych i innowacyjnych działań na rzecz wprowadzania zmian społecznych zarówno w zakresie postrzegania osób z niepełnosprawnościami, jak też nowego rozumienia ich roli społecznej, praw i możliwości rozwojowych oraz edukacyjnych.

Treści programowe pogrupowane są w bloki. Pierwszym z nich jest blok przedmiotów fundamentalnych, wspólnych dla całego kierunku. Przedmioty fundamentalne realizowane są w całym cyklu kształcenia i pozwalają uzyskać 241 punktów ECTS w trakcie 2265 godzin na studiach stacjonarnych i 1551 na studiach niestacjonarnych. Drugi blok to treści programowe tworzące blok specjalnościowy. Przedmioty specjalnościowe (na studiach stacjonarnych - 870 godzin, 86 punktów ECTS; na studiach niestacjonarnych – 541 godzin, 86 punktów ECTS) pozwalają studentom zdobyć zaawansowaną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie wybranej przez nich specjalności: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością słuchową, edukacja i terapia osób z zaburzeniem ze spektrum autyzmu, terapia pedagogiczna, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością wzrokową, a w programie dla cykli sprzed 2022/2023 r. także logopedii i pedagogiki resocjalizacyjnej.

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się w zakresie wiedzy umiejętności i kompetencji społecznych. Treści programowe obejmują zajęcia rozwijające wiedzę o pedagogice specjalnej i współczesnych kontekstach badań nad niepełnosprawnością, zajęcia rozwijające umiejętności w zakresie wykorzystania współczesnej wiedzy i wyników interdyscyplinarnych badań naukowych do planowania i programowania pracy edukacyjnej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej z osobami z różnymi niepełnosprawnościami, zajęcia rozwijające kompetencje diagnostyczne, w tym w zakresie prowadzenia oceny funkcjonalnej osób w niepełnosprawnościami w różnym wieku a także zajęcia rozwijające kompetencje badawcze, umożliwiające prowadzenie innowacyjnych badań naukowych w obszarze niepełnosprawności.

Studia na ocenianym kierunku prowadzone są jako stacjonarne i niestacjonarne. Trwają 10 semestrów i umożliwiają uzyskanie 327 punktów ECTS (331 ECTS dla specjalności wczesne wspomaganie rozwoju). Studia stacjonarne obejmują 3135 godzin zajęć, natomiast niestacjonarne – 2092 godzin. Liczby te wskazują, że szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, liczba godzin zajęć zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych – w pełni spełniają wymagania standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (Dz. U. 2019, poz. 1450). Liczebność grup zajęciowych jest dostosowana do typu zajęć oraz potrzeb studentów i wynosi odpowiednio: ćwiczenia - 16-30 osób, warsztaty, konwersatoria – 10 osób, lektoraty języka obcego - od 14 do 20 osób, zajęcia prowadzone w języku obcym – co najmniej 10 osób. Grupy seminaryjne liczą od 8 do 12 osób. Zajęcia z tutoringu grupowego prowadzone są w grupach 8-9 osobowych. Minimalna liczba osób wymagana do utworzenia grupy specjalnościowej to 15 studentów. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów jak również nakład pracy niezbędny dla osiągnięcia efektów uczenia się są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć na ocenianym kierunku ma czytelną strukturę, zajęcia o charakterze fundamentalnym stanowi podstawę dla zajęć specjalnościowych. Studenci dokonują wyboru zajęć w wymiarze 121 punktów ECTS (37% punktów ECTS) koniecznych do ukończenia studiów.

W planie studiów znajdują się liczne zajęcia bezpośrednio powiązane z prowadzoną w uczelni działalnością badawczą w dyscyplinie pedagogika, szczególnie w zakresie pedagogiki specjalnej. Zajęcia obejmują zagadnienia nowe, będące przedmiotem obecnie prowadzonych badań krajowych

i międzynarodowych, m.in. w zakresie takich zagadnień jak edukacja włączająca, edukacja dostępna, ocena i diagnoza funkcjonalna, model wczesnego wspomagania rozwoju dziecka skoncentrowany na rodzinie, samorzecznictwo i autorstwo życia osób z niepełnosprawnościami.

Plan studiów obejmuje zajęcia w języku obcym – lektorat w wymiarze 120 godzin oraz wykłady i konwersatoria w językach obcych. Studenci ocenianego kierunku realizują obowiązkowo poza lektoratem 30 godzin zajęć w języku obcym, mają także możliwość realizacji większej ich liczby. Zajęcia prowadzone m.in. z następujących zagadnień: *Holocaust History and its Significance in Education for Peace, Diversity Forum, Family-Kindergarten Partnership, Family-School Partnership Childhood, Society & Social Cohesion, Childhood, Society & Social Cohesion, Human Rights, Children, Media and Technology, Social Inclusion in the Classroom*. Treści programowe obejmują także przygotowanie studentów do prowadzenia działalności badawczej. Zajęcia te związane są z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi i obejmują m.in. zajęcia z zakresu metodologii badań pedagogicznych jakościowych i ilościowych, statystykę, warsztaty pisarstwa naukowego, współczesną recepcję tekstów pedagogicznych, seminarium dyplomowe, filozofię z elementami logiki, studia nad niepełnosprawnością, autorstwo własnego życia osoby z niepełnosprawnością.

Zajęcia prowadzone są na ocenianym kierunku zasadniczo jako zajęcia z bezpośrednim udziałem osób prowadzących zajęcia i studentów. Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć zdalnych wynosi od 12% do 22% łącznej liczby ECTS i nie może przekroczyć w całym cyklu 75 punktów ECTS. Tak przygotowany plan studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na kierunku stosowane są zróżnicowane metody kształcenia, służące nabywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Są to metody podające stosowane głównie na wykładach, np. kierunki pedagogiki współczesnej, psychologia rozwojowa, studia nad niepełnosprawnością, diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych. W czasie ćwiczeń wykorzystywane są różnorodne metody aktywizujące: metoda analizy przypadków (np. w ramach zajęć Psychologiczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży, Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka ze spektrum autyzmu); metoda dyskusji (wykorzystywana na zajęciach takich jak Metodyka kształcenia i wychowania dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu, Metody pracy edukacyjno-terapeutycznej w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną); metoda *burza mózgów* (wykorzystywana np. w ramach przedmiotu Metodyka pracy edukacyjno-terapeutycznej z uczniem z dysfunkcją wzroku; Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną. Ćwiczenia prowadzone są także z wykorzystaniem metod nauczania praktycznego, są to np. warsztaty rozwijające kompetencje społeczne, warsztaty umiejętności społecznych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, metoda projektów (wykorzystywana na zajęciach Badawczy projekt specjalnościowy, Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością wzroku, Konstruowanie programów terapeutycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu); metoda symulacyjna (np. Wykorzystywana na zajęciach Funkcjonalna ocena wzroku i usprawnianie widzenia dzieci słabowidzących); sporządzanie diagnozy na podstawie materiałów filmowych, dokumentacji i analizy wytworów (wykorzystywane np. na zajęciach Konstruowanie programów i planów zajęć korekcyjno-kompensacyjnych). Klasycznie stosowane są także metody eksponujące, takie jak np. analiza materiału filmowego (np. na zajęciach z zakresu Psychologii klinicznej dzieci i młodzieży), praca z tekstem (np. zajęcia z zakresu Pracy z rodziną dziecka z niepełnosprawnością). W dydaktyce akademickiej stosowane są także metody wykorzystujące narzędzia technologiczne oraz narzędzia z zakresu komunikowania się

cyfrowego, np. w czasie zajęć z alternatywnych i wspomagających środków komunikowania się z osobami z niepełnosprawnościami.

Metody kształcenia dobrane są w taki sposób, aby umożliwić pełny udział w zajęciach studentom z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Metody te są także modyfikowane w zależności od potrzeb, dotyczy to np. Zamiany prac ustnych za pisemne lub prezentowanie wiedzy i umiejętności przez studentów poza forum grupy, w czasie indywidualnych konsultacji. W niektórych salach uczelni funkcjonują pętle indukcyjne, przydatne dla osób z uszkodzeniem słuchu. Studenci z zaburzeniami uwagi mogą także korzystać z indywidualnych dostosowań ułatwiających im udział w zajęciach, co zaobserwowano także w czasie hospitacji zajęć.

Uczelnia stosuje także metodę tutoringu akademickiego i personalnego, osoby prowadzące zajęcia uczestniczyły w programie *Masters of Didactics* i wdrażają obecnie metodę tutoringu do regularnej praktyki dydaktyki akademickiej.

Dokumentacja odnosząca się do prowadzenia praktyk zawodowych jest kompletna, dostępna na stronie internetowej Uczelni. Analiza dzienników praktyk studentów potwierdziła właściwe procedury stosowane na potrzeby odbywania praktyk. Wszystkie strony zaangażowane w praktyki (student, uczelnia, podmiot przyjmujący) współpracują, dobrze realizując swoje zadania i kompetencje. Uczelnia stworzyła zestawienie instytucji, z którymi ma podpisane wieloletnie porozumienia o współpracy w ramach realizacji studenckich praktyk zawodowych.

Treści programowe są określone dla praktyk, wymiar praktyk jest zgodny z wymaganiami. Została przyporządkowana właściwa liczba punktów ECTS. Umieszczenie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Programy praktyk są skonstruowane właściwie. Umożliwiają nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji, które pozwalają na swobodne poruszanie się po rynku pracy. Efekty uczenia się zawarte w karcie modułu, dedykowane praktykom, są odpowiednio dopasowane i korespondują z efektami założonymi dla pozostałych zajęć. Potwierdzają to wpisy w dziennikach praktyk, sprawozdaniach z praktyk oraz kartach weryfikacji efektów uczenia się. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk są właściwe - nadzór opiekuna i karta praktyk. Ocena osiągniętych przez studenta efektów dokonywana jest gruntownie przez zakładowego opiekuna praktyk w skali ocen od 2 – 5 oraz w formie opisowej. Zaliczenie praktyk przez uczelnianego opiekuna następuje na podstawie rozmowy ze studentem, a także dokumentacji w postaci: analizy dziennika praktyk, sprawozdania napisanego przez zakładowego opiekuna praktyk, oceny karty weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, samooceny studenta. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Posiadają oni wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu praktyk, uzupełnione udziałem w programach i projektach związanych z zawodowym rynkiem pracy, są wśród nich doradcy zawodowi.

Z analizy dokumentów udostępnionych zespołowi oceniającemu odnoszących się do praktyk już odbytych wynika, że metody weryfikacji osiągniętych efektów dokonywane przez praktykodawców są właściwe i rzetelnie weryfikują przebieg praktyk.

Organizacja procesu uczenia się i nauczania jest przygotowana z uwzględnieniem potrzeb studentów (także studentów z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). Zajęcia odbywają się w budynkach uczelni w dni powszednie w godzinach 8.00-20.00. W związku z zasadą oszczędzania energii elektrycznej większość zajęć kończy się przed godziną 17.00. Zaplanowano także wystarczającą ilość czasu na sprawdzenie i ocenę osiągnięcia efektów uczenia się. Studentom przekazywane są

informacje zwrotne dotyczące zakresu osiągania efektów uczenia się - zarówno w trakcie bieżących zajęć jak też po zakończeniu cyklu zajęć.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku treści programowe są w pełni zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy pedagogicznej, szczególnie z wynikami współczesnych badań w zakresie pedagogiki specjalnej. Treści są przygotowane w sposób kompleksowy, spójny, w pełni specyficzny dla poszczególnych typów i rodzajów zajęć. Realizacja treści programowych umożliwia uzyskanie wszystkich efektów uczenia się zarówno w obszarze wiedzy, jak i umiejętności i kompetencji społecznych.

Plan studiów, zarówno na studiach stacjonarnych jak i studiach niestacjonarnych jest spójny, uwzględniający oczekiwane rezultaty: czas trwania studiów, liczba punktów ECTS, nakład pracy niezbędny dla osiągnięcia efektów uczenia się - są oszacowane poprawnie i umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się. Uczelnia w pełni poprawnie określiła także liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału osób prowadzących zajęcia i studentów. W pełni poprawnie przygotowano także sekwencję zajęć i grup zajęć. Studenci mają możliwość wyboru odpowiedniej liczby godzin zajęć. Uczelnia prowadzi bogatą działalność naukową i badawczą, a zajęcia prowadzone na kierunku są bezpośrednio związane z wynikami prowadzonych badań w dyscyplinie pedagogika. Studentom zapewnia się możliwość nabywania kompetencji posługiwania się językami obcymi poprzez zajęcia obowiązkowe i fakultatywne. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest niewielki i w pełni zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Stosowane w czasie prowadzenia zajęć metody kształcenia są zróżnicowane, obejmują zarówno klasyczne metody podające, jak też metody aktywizujące i metody wykorzystujące narzędzia technologiczne. Uczelnia stosuje także metody wykorzystujące najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, m.in. metodę tutoringu akademickiego i personalnego. Umożliwia to stymulowanie studentów do aktywności poznawczej i praktycznej, prowadzenia przez nich działalności naukowej w dyscyplinie pedagogika oraz osiągnięcie biegłości językowej na poziomie B2+. Metody kształcenia uwzględniają zróżnicowane potrzeby studentów w tym studentów z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja odbywa się poprzez elektroniczny system rejestracji kandydatów na studia. Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy. Warunkiem wstępnym rekrutacji na kierunek *pedagogika specjalna* jest posiadanie świadectwa dojrzałości. W procesie rekrutacji uczelnia wprowadziła odpowiedni dobór punktowanych przedmiotów. W porównaniu z latami poprzednimi obserwuje się tendencję wzrostową w zakresie liczby kandydatów na studia na ocenianym kierunku.

Regulamin studiów Uczelni przewiduje możliwość uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni. Dyrektor studiów określa warunki uznania przedmiotów zaliczonych na innej uczelni, podejmuje decyzję o uznaniu i przeniesieniu zajęć, uwzględniając efekty uczenia się uzyskane na innym kierunku lub profilu w Akademii bądź na innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, w wyniku realizacji zajęć i praktyk odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w programie studiów na kierunku, na którym student studiuje.

Procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów regulowana jest uchwałą Senatu Uczelni, która określa postępowanie w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się, warunki, jakie musi spełnić wnioskodawca, wymagane dokumenty oraz skutki uznawalności.

Uczelnia regularnie prowadzi działania w zakresie monitoringu postępów studentów we wszystkich obszarach ich działalności. Systematycznie prowadzone są czynności mające na celu porównanie liczby osób zarejestrowanych na studia z liczbą osób przyjętych na studia oraz studiujących i przerywających studia.

Osoby prowadząca zajęcia dydaktyczne regularnie sprawdzają frekwencję na zajęciach. W przypadku długotrwałej nieobecności studenta na zajęciach, osoba prowadząca zajęcia informuje o tym dyrektora studiów, który inicjuje ustalenie przyczyn nieobecności studenta poprzez kontakt telefoniczny lub mailowy. Celem takiego działania jest dbałość o jakość kształcenia poprzez wsparcie studentów i zainteresowanie ich sytuacją.

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej ze wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów, w tym zaliczenie przewidzianej w programie danego semestru praktyki zawodowej. Informacje dotyczące wymagań, które należy spełnić, by zaliczyć przedmiot lub praktykę są precyzowane w sylabusach przedmiotów i wprowadzane do systemu przez koordynatorów przedmiotu. Uwzględniane są precyzyjnie formy i warunki zaliczenia uwzględniające efekty uczenia się dla zajęć, które wyprowadzone są z efektów kierunkowych. Podczas ustalania sposobu weryfikacji efektów uczenia się przestrzegana jest zasada pełnej spójności pomiędzy realizowanym efektem, a sposobem jego weryfikacji.

Analiza osiągnięcia efektów uczenia się przebiega wieloetapowo. Dokonują tego osoby prowadzące każde zajęcia, opiekunowie praktyk oraz członkowie komisji na egzaminie dyplomowym. Wyniki z poszczególnych egzaminów, zaliczeń na ocenę i zaliczeń bez oceny podawane są do wiadomości studentów na indywidualnych kontaktach w systemie elektronicznym. Stopień osiągania efektów uczenia się weryfikowany jest w trakcie zajęć poprzez ocenę zaangażowania w dyskusje, warsztaty zespołowe, zadania indywidualne lub grupowe, samodzielne opracowywanie zagadnień i prezentację podczas

zajęć; opracowanie i prezentację raportów z przeczytanych tekstów, a także na podstawie kolokwiiów, egzaminów/zaliczeń na ocenę (zgodnie z planem studiów) w formie ustnej lub pisemnej.

Kompetencje studentów w zakresie posługiwania się językiem obcym weryfikowane są w ramach konwersatoriów noszących ogólny tytuł "Problemy współczesnej edukacji" prowadzonych w języku obcym. Część konwersatoriów prowadzonych jest także przez profesorów wizytujących z uczelni zagranicznych. W ramach lektoratu języka obcego prowadzone są także moduły zajęć "English for Psychology" i "English for Special Education". Weryfikacja kompetencji językowych studentów dotyczy szczególnie słownictwa z zakresu dyscypliny pedagogika. Zainteresowani studenci mogą także w Uczelni uzyskać certyfikat *Pearson English International Certificate*.

W uczelni precyzyjnie określone są zasady dyplomowania. Praca dyplomowa przygotowana jest w ramach seminarium dyplomowego. Stopień realizacji efektów uczenia się oceniany jest przez opiekuna pracy dyplomowej systematycznie, na każdym etapie jej powstawania (przygotowanie pracy dyplomowej magisterskiej obejmuje cztery semestry studiów). Uczelnia stosuje Jednolity System Antyplagiatowy; po stwierdzeniu oryginalności pracy promotor zalicza studentowi ostatni semestr seminarium dyplomowego i kieruje pracą do recenzji. Recenzję pracy przygotowuje zarówno promotor, jak i recenzent. Tematyka prac dyplomowych dotyczy obszarów badań prowadzonych w Uczelni oraz zagadnień związanych z obserwacjami poczynionymi przez studentów w czasie praktyk zawodowych lub indywidualnych obszarów zainteresowań naukowych studentów w zakresie pedagogiki specjalnej.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją złożoną z promotora, recenzenta oraz przewodniczącego komisji. Przynajmniej jeden z członków komisji jest samodzielnym pracownikiem naukowym. Podczas egzaminu student otrzymuje pytania dotyczące pracy dyplomowej (pytania zadają zarówno promotor, jak i recenzent) oraz pytania z listy zagadnień kierunkowych oraz specjalnościowych znajdujące się na liście zagadnień na egzamin dyplomowy. Na studiach jednolitych magisterskich pytania egzaminacyjne losowane są z puli łącznie 60 zagadnień (w tym z 30 z przedmiotów kierunkowych i 30 specjalnościowych). W kontekście wylosowanych zagadnień w czasie egzaminu dyplomowego sprawdzana jest wiedza i umiejętności analityczne dyplomantów, ale też omawiane są kwestie odnoszące się do pracy badawczo-naukowej pedagoga specjalnego i umiejętności prowadzenia analizy i diagnozowania środowiska, pozwalające ocenić ich krytyczne myślenie, analizowanie problemów, a tym samym przygotowanie zawodowe. Ukończenie studiów następuje po zdaniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są: średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń przedmiotów kończących się zaliczeniem na ocenę, z uwzględnieniem ocen niedostatecznych uzyskanych w ciągu całego okresu studiów; ocena pracy dyplomowej; ocena egzaminu dyplomowego. Wynik studiów stanowi odpowiednio sumę wyżej wymienionych ocen: 50%, 30% oraz 20%. Na dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów wyrównany zgodnie z zasadą: do 3,25 – dostateczny; od 3,26 do 3,74 – dostateczny plus; od 3,75 do 4,25 – dobry; od 4,26 do 4,74 – dobry plus; od 4,75 do 4,87 – bardzo dobry; od 4,88 – celujący.

Wszystkie wyniki egzaminów dyplomowych oraz oceny z prac są przedmiotem corocznego przeglądu przeprowadzanego przez Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. Ocena wybranych losowo prac magisterskich wskazuje, na nieliczne zawyżanie ocen z pracy magisterskiej wynikające z uchybień, głównie metodologicznych. Dlatego rekomenduje się baczniejsze zwrócenie uwagi na jakość prac magisterskich.

W Uczelni opracowane zostały procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z oceną i weryfikacją efektów uczenia się - procedury te znane są studentom. W sytuacjach konfliktowych studenci najczęściej korzystają z możliwości bezpośredniego zgłoszenia wątpliwości osobom prowadzącym zajęcia lub ich przełożonym (także Władzom Rektorskim). W Uczelni funkcjonują także mechanizmy pośredniego zgłaszania skarg – wsparciem służy tutaj Samorząd Studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia na kierunek pedagogika specjalna są przejrzyste i selektywne, pozwalają na dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę na takim poziomie, który umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla kierunku w ciągu pięciu lat trwania studiów. Przedstawione warunki rekrutacji są bezstronne, zapewniają każdemu kandydatowi równe szanse.

W Uczelni opracowano warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów a także efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej.

Procedura dyplomowania przygotowana jest starannie, trafnie i zapewnia możliwość potwierdzania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w uczeniu się zapewniają równe traktowanie studentów, bezstronność i rzetelność. Studentom udzielane są informacje zwrotne zarówno w trakcie bieżącej pracy na zajęciach, jak też po zakończeniu cyklu zajęć. Ocena wybranych losowo prac magisterskich wskazuje, na nieliczne zawyżanie ocen z pracy magisterskiej wynikające z uchybień, głównie metodologicznych. Dlatego rekomenduje się baczniejsze zwrócenie uwagi na jakość pracy magisterskich.

W Uczelni opracowane zostały procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z oceną i weryfikacją efektów uczenia się - procedury te znane są studentom.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w pełni zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej, umożliwiają sprawdzenie zakresu posługiwania się językiem obcym na poziomie co najmniej B2+. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są widoczne w pracach etapowych, egzaminacyjnych oraz dziennikach praktyk. Prace te są adekwatne do poziomu i profilu studiów i mieszczą się w dyscyplinie pedagogika, szczególnie w obszarze pedagogiki specjalnej. Studenci uczestniczą w działaniach naukowych i badawczych prowadzonych w uczelni, są także autorami i współautorami publikacji naukowych w dyscyplinie pedagogika.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzi duża grupa - 202 nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, z czego 153 zatrudnionych jest w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizacją zajęć dydaktycznych, a struktura kwalifikacji kadry jest prawidłowa. Na grupę nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, a zatrudnionych na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, składa się 4 profesorów, 26 doktorów habilitowanych, 93 doktorów i 30 magistrów. Natomiast struktura kwalifikacji wśród osób współpracujących w ramach umów cywilno-prawnych, kształtuje się następująco: 2 osoby ze stopniem doktora habilitowanego, 7 doktorów i 30 magistrów. Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi także 10 doktorantów. Dorobek naukowy kadry, tj. nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia jest różnorodny, dostosowany do potrzeb dydaktycznych kierunku. Część z nauczycieli posiada również doświadczenie zawodowe. Szczególnie należy podkreślić bogaty, aktualny i udokumentowany dorobek publikacyjny wielu nauczycieli zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy w wizytowanej Uczelni, co umożliwia prawidłową realizację zajęć i zdobywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Kompetencje kadry odpowiadają dyscyplinie pedagogika, do której został przyporządkowany kierunek pedagogika specjalna. Część nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, posiada dorobek naukowy lokujący się również w innych dyscyplinach naukowych, np. psychologia.

W APS w Warszawie na ocenianym kierunku przydział godzin dydaktycznych jest transparentny i przybiera formę etapowości, tj., że po zatwierdzeniu programu studiów wszystkie zajęcia przewidziane w planie studiów na rok akademicki zostają na podstawie decyzji zespołu dyrektorów studiów przypisane do Instytutów, które specjalizują się i prowadzą badania w danym obszarze. W kolejnym etapie Dyrektorzy studiów dokonują analizy zaplanowanej obsady zajęć pod kątem realizacji pensum dydaktycznego pracowników, by finalnie po wypełnieniu pensum i zgodności merytorycznej z prowadzoną działalnością naukowo-badawczą pracowników, uzupełnić planowanie obsady dydaktycznej w formie umów zleceń lub nadgodzin. Podstawowym kryterium przy obsadzaniu zajęć dydaktycznych są: dorobek naukowy, kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i komunikacyjne pracowników. Po analizie przydziału i obciążeń godzinowych należy wskazać na ich prawidłowość. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

(najbardziej wykorzystywanych w związku z pandemią COVID-19), umożliwiające prawidłową realizację zajęć.

Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz zapewnione jest właściwie wsparcie techniczne. Otóż potrzeby szkoleniowe pracowników APS w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych zabezpieczane są poprzez różnego rodzaju szkolenia organizowane przez Centrum Doskonalenia Dydaktycznego finansowanymi ze środków zewnętrznych i wewnętrznych, konferencje szkoleniowe i szkolenia, szkolenia organizowane przez Zespół „Sztuczna inteligencja w nauce i edukacji”, szkolenia organizowane przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością. Przykładowe szkolenia organizowane w r. ak. 2022/2023 przez wskazane Centrum, to „Mentoring akademicki”, „Peer tutoring i peer instruction”, „Superwizja tutoring”, czy też „Informatyczne narzędzia do wspomagania układania planu zajęć w Uczelni”.

Uczelnia na ocenianym kierunku studiów spełnia wymagania określone w art. 73 ust. 2 pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, czyli w ramach studiów o profilu ogólnoakademickim – więcej niż 75% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Na ocenianym kierunku studiów każdy nauczyciel akademicki zatrudniony na podstawie umowy o pracę podlega ocenie pracowniczej. Nauczyciele zatrudnieni w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych podlegają ocenie w zakresie wykonywania następujących grup obowiązków: kształcenie studentów lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów; prowadzenie działalności naukowej; prace organizacyjne na rzecz Uczelni; podnoszenie kompetencji zawodowych; przestrzeganie przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz o własności przemysłowej. Natomiast u pracowników dydaktycznych ocenia się: kształcenie studentów lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów; prace organizacyjne na rzecz Uczelni; podnoszenie kompetencji zawodowych; przestrzeganie przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz o własności przemysłowej. Trzecią grupą nauczycieli poddawaną ocenie są pracownicy badawczy, u których zwraca się uwagę na prowadzenie działalności naukowej lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów; prace organizacyjne na rzecz Uczelni; podnoszenia kompetencji zawodowych; przestrzeganie przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz o własności przemysłowej. Nauczyciele do końca stycznia każdego roku składają roczne sprawozdanie z działalności za rok poprzedni według wzorów ankiet sprawozdawczych, obejmujących osiągnięcia działalności dydaktycznej, naukowej (wyszczególniając opublikowane: artykuły naukowe, monografie, patenty i wzory użytkowe, efekty finansowe badan naukowych, komercjalizacja wyników badań, wpływ działalności na funkcjonowanie społeczeństwa), wskazując osiągnięcia działalności organizacyjnej, podnoszenie kompetencji zawodowych, kształcenie kadr. Ocena okresowa obejmuje także ocenę zajęć dydaktycznych, dokonywanych przez studentów. Ocenę okresową przeprowadza się co dwa lata, biorąc pod uwagę informacje wykazane przez nauczyciela akademickiego w corocznym sprawozdaniu.

Prowadzone zajęcia na ocenianym kierunku są obowiązkowo poddawane hospitacjom. W ramach hospitacji wyróżnia się hospitacje planowe oraz pozaplanowe (w trybie interwencyjnym). Harmonogram hospitacji planowych (zapowiedzianych) na dany rok akademicki ustala Dyrekcja Instytutu i przekazuje je Pełnomocnikowi rektora ds. zapewniania jakości kształcenia. Zaś hospitacje pozaplanowe (nie zgłoszone w harmonogramie) przeprowadzane są na wniosek dyrektora studiów,

Samorządu Studenckiego lub w wyniku negatywnej oceny zajęć dokonanej przez znaczącą liczbę studentów. Nauczyciel akademicki po przeprowadzeniu hospitacji na jego zajęciach, zostaje poinformowany o wyniku hospitacji i potwierdza to własnoręcznym podpisem na protokole hospitacji.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację. Pracodawca kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. Na Uczelni funkcjonuje szeroki system motywacyjny, zarówno płacowy, jak i pozapłacowy. Przykładowo nauczyciele publikujący artykuły w wysoko punktowanych czasopismach otrzymują dodatki naukowe; nauczyciele co roku są również nagradzani za działalność naukową oraz organizacyjną nagrodami Rektora APS; pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę oraz doktoranci Szkoły Doktorskiej prowadzonej w Akademii mają prawo ubiegania się o środki na realizację projektów badawczych, a także wydania monografii i innych zadań badawczych. Ponadto nauczyciele akademicy, którzy osiągają najwyższe wyniki w ankietach ewaluacyjnych zajęć, wypełnianych przez studentów na zakończenie każdego semestru, nagradzani są przez Samorząd Studencki statuetkami Sowy.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia. Na Uczelni funkcjonują stosowne procedury antymobbingowe i antydyskryminacyjne, które obejmują postępowanie w sprawie przeciwdziałania w APS zjawiskom mobbingu i dyskryminacji oraz eliminowania ich skutków.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada liczbowo wysoki potencjał kadrowy do prowadzenia kierunku pedagogika specjalna. Kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia, a także sprzyja rozwojowi nauczycieli oraz kreuje warunki pracy stymulujące do rozpoznawania własnych potrzeb. Procedura przydziału zajęć dydaktycznych kształtuje się na właściwym poziomie. Ocena okresowa nauczycieli akademickich jest systematyczna.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Główna siedziba APS, to baza naukowo-dydaktyczna składająca się z kilku budynków A, B, C, D i łącznika pomiędzy budynkami A i D. Skrzydło „A”, posiada trzy kondygnacje nadziemne i jedną kondygnację podziemną, a stanowi najstarszą częścią budynku. Na jubileusz 100-lecia powołania Uczelni, który miał miejsce w 2022 r., został oddany do użytku budynek D (pięć kondygnacji nadziemnych i jedna podziemna). Studenci rozpoczęli tam zajęcia dydaktyczne w r. ak. 2022/2023. Budynek Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej stanowią siedzibę dla sześciu instytutów, w tym Instytutu Pedagogiki Specjalnej, gdzie nadzorowane jest kształcenie na ocenianym kierunku studiów. Instytuty, w tym Instytut Pedagogiki Specjalnej, mają do dyspozycji (budynki: A, B, C) 60 sal dydaktycznych – 3 aule (aula „C” na 400 miejsc – wyłączona z użytku od semestru letniego 2022/2023 r., aule „A” i „B” na 200 miejsc każda), 10 sal na 20-30 osób każda, 24 sale na 30-40 osób każda, 13 sal na ponad 40 osób każda. Ponadto na terenie kompleksu znajdują się: sale gimnastyczne (aula gimnastyczna, siłownia, sala do zajęć z aerobiku), sala muzyczna, dwie sale plastyczne oraz sale do zajęć metodycznych z matematyki, przyrody oraz pierwszej pomocy przedmedycznej. Zajęcia informatyczne odbywają się w czterech salach komputerowych. Aule i wszystkie sale wykładowe/ćwiczeniowe są wyposażone w sprzęt audiowizualny i nagłośnienie. W salach budynków A, B i C znajdują się urządzenia tj.: projektory multimedialne, telewizory, panele projekcyjne, tablice interaktywne. Niektóre sale wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu. W nowo oddanym budynku D, znajdują się 24 sale, w tym 2 aule (100 i 200 miejsc), 15 sal dydaktycznych (300 miejsc), 4 sale seminaryjne, 2 laboratoria z lustrami weneckimi, pracownia komputerowa, 2 sale do odbywania zajęć w formie hybrydowej. Ponadto w najnowszej części kompleksu akademickiego znajduje się: czytelnia (wyposażenie: kabiny do cichej nauki, stanowiska komputerowe), Muzeum Prof. Marii Grzegorzewskiej, strefa studenta, pokój dla rodzica z dzieckiem, sala Senatu, pokoje profesorskie i biurowe oraz Archiwum. W budynku D zastosowano najnowsze rozwiązania techniczne służące ergonomii pracy umysłowej. Aule zostały wykonane według najlepszych praktyk akustyki pomieszczeń (wykorzystanie specjalnych paneli akustycznych), a w całym budynku zastosowano automatykę oświetlenia (instalacja czujników ruchu, dopasowanie jasności światła do pory dnia). W przygotowaniu znajdują się „strefa coworkingowa” oraz przestrzeń bufetowo-jadalna na parterze budynku.

W strukturze Instytutu Pedagogiki Specjalnej znajdują się: Katedra Interdyscyplinarnych Studiów nad Niepełnosprawnością, Zakład Tyflopädagogiki, Zakład Edukacji i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, Zakład Surdopedagogiki, Zakład Psychopedagogiki Resocjalizacyjnej oraz Zakład Terapii Pedagogicznej. W Instytucie znajdują się także: Poradnia dla Dzieci ze Sprzężoną Niepełnosprawnością, Pracownia Audiologiczna użytkowana przez Zakład Surdopedagogiki, Gabinet Metodyczny zawierający księgozbiór podręczny i pomoce dydaktyczne, Wirtualne Muzeum prof. Marii Grzegorzewskiej. W Uczelni znajduje się 448 stanowisk komputerowych, które zlokalizowane są w: pokojach pracowników, salach wykładowych, korytarzowych kioskach bibliotecznych, pracowniach informatycznych zapewniających dostęp do komputerów dla studentów, pracowni dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym, pracowni ILAB, pracowni graficznej. Każdy z komputerów podłączony jest do sieci informatycznej APS (podłączenie kablowe/poprzez wewnętrzną sieć WiFi). Studenci zatem posiadają dostęp do miejsc gdzie zlokalizowany jest sprzęt komputerowy ze specjalistycznym oprogramowaniem i z podłączeniem

do sieci bezprzewodowej. Liczba sal, stanowisk, pracowni specjalistycznych oraz ich wielkość i wyposażenie, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych odpowiadają liczebności grup studenckich na kierunku pedagogika specjalna oraz potrzebom prowadzonego kształcenia na kierunku o profilu ogólnoakademickim. Liczba oraz układ pomieszczeń, wyposażenie i liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych są dostosowane do liczby studentów i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Lokalizacja biblioteki, liczba i wielkość pomieszczeń bibliotecznych oraz jej wyposażenie zapewniają pracownikom i studentom właściwe warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych. Biblioteka Główna APS (Wypożyczalnia, Czytelnia i Informatorium) otwarta jest dla czytelników sześć dni w tygodniu. Biblioteka Główna APS funkcjonuje w oparciu o elektroniczny zintegrowany system biblioteczny. W Czytelni użytkownicy korzystają z książek i czasopism naukowych w wolnym dostępie, a jest to ponad 5 tysięcy woluminów w wydzielonych działach. W zasobach Biblioteki znajduje się około 120 tysięcy woluminów - książki w wersji papierowej (zasób z dyscypliny pedagogika to ponad 15 tysięcy tytułów) oraz około 100 tytułów czasopism polskich w bieżącej prenumeracie - czasopisma drukowane. Na Uczelni jest również dostęp cyfrowej wypożyczalni ACADEMICA oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Uczelnia w tym zakresie wprowadziła szereg rozwiązań, m.in.: ujednoliciła możliwość korzystania z aplikacji internetowych umożliwiających prowadzenie zajęć na odległość, prowadzenie rozmów, odbywanie spotkań itp. Zarekomendowane zostało narzędzie udostępnione w ramach usługi Microsoft, którą dysponuje APS. Korzystanie z aplikacji możliwe jest po uzyskaniu konta mailowego APS. Za pomocą platformy MS Teams realizowana jest część seminariów dyplomowych, część dyżurów pracowników akademickich (dyżury hybrydowe), a także wybrane wykłady. Wszyscy pracownicy i studenci zostali też przeszkoleni w zakresie znajomości MS Teams. Ujednolicony jest w Uczelni sposób komunikowania się za pośrednictwem poczty e-mail (wszyscy pracownicy naukowcy, dydaktyczni, administracyjni oraz studenci mają obowiązek korzystania ze służbowej poczty e-mailowej. APS dysponuje także klasyczną platformą e-learningową, która wykorzystywana jest jako asynchroniczne wsparcie niektórych zajęć (kursy, materiały, testy).

Uczelnia posiada i wprowadza udogodnienia w zakresie infrastruktury, wyposażenia oraz usług dostosowanych do potrzeb studentek i studentów z niepełnosprawnością. Do udogodnień infrastrukturalnych znoszących bariery architektoniczne i komunikacyjne zaliczyć można w szczególności: toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością na każdym piętrze; przejścia między poszczególnymi skrzydłami gmachu uczelni, jak również przemieszczanie się pomiędzy piętrami budynku nie stanowią barier architektonicznych dzięki istniejącym podjazdom z poręczami, windom, łącznikom; drzwi wejściowe wyposażone w mechanizm samodzielnego otwierania; oznaczenie schodów specjalnymi antypoślizgowymi nakładkami w kontrastowym żółtym kolorze (budynki A, B, C) lub kontrastowymi płytkami bądź specjalnymi taśmami antypoślizgowymi (budynek D); instalacja 40 punktów znacznikowych systemu, służących nawigacji dla osób niewidomych (budynki A, B, C, D); zastosowanie oznaczeń w systemie Braille'a do numeracji sal (budynki A, B, C); w budynku D zostały zastosowane tabliczki zawierające informacje o numerze i rodzaju pomieszczenia w systemie Braille'a, podane informacje zostały również zapisane w czarnodruku z zachowaniem kontrastowości oraz zakodowane za pomocą systemu NFC; pętle indukcyjne zamontowane w aulach, Wypożyczalni i Czytelni, sali użytkowanej przez Zakład Surdopedagogiki. W obszarze wyposażenia można wymienić np.: dostęp do pomocy technicznych

ułatwiających proces zdobywania wiedzy w formie wypożyczenia na okres studiów (tj. lupy elektroniczne, dyktafony, urządzenia lektorskie, urządzenia FM z pętlą indukcyjną, laptopy, słuchawki oraz czytniki e-book z opcją lektora); dostęp do pomocy technicznych oferowanych przez Bibliotekę Główną APS (tj. czytniki książek elektronicznych z funkcją lektora i powiększania czcionki – 10 sztuk; powiększalnik Compact 6HD; Czytacz 4 – odtwarzacz książek mówionych – 2 sztuki; możliwość wypożyczenia z Biblioteki APS audiobooków w formacie Daisy dla osób niewidomych i słabowidzących. Ponadto pracownia komputerowa dla studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (budynek C) posiada: drukarki brajlowskie, drukarkę 3D, powiększalnik, specjalne klawiatury i myszki dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu ruchu. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów. Prowadzone są systematyczne okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń. Uczelnia monitoruje stan bazy, dokonuje jej przeglądów z udziałem specjalistów. Każdego roku Instytuty przygotowują w oparciu o zgłaszane potrzeby przez pracowników kierowanych jednostek zapotrzebowanie na doposażenie ich warsztatu pracy. Natomiast jakość usług bibliotecznych weryfikowana jest na podstawie analizy ocen pochodzących od pracowników i studentów. Księgozbiór Biblioteki APS na wniosek nauczycieli i studentów jest także uaktualniany.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura Uczelni umożliwia realizację efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku. Infrastruktura informatyczna i wyposażenie techniczne pomieszczeń, a także pomoce dydaktyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Zasoby biblioteczne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, co umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Budynek dydaktyczny, jak i Biblioteka zostały przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Działalność instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którym Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku pedagogika specjalna, jest zgodna z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Zasięg współpracy koncentruje się głównie na mieście Warszawa i regionie, jej zakres jest zróżnicowany, głównie skupiony na oferowaniu miejsc praktyk zawodowych dla studentów oraz współpracy w zakresie doskonalenia programu studiów.

Z analizy zasięgu działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego wynika, że studenci ocenianego kierunku mają możliwość nabycia wiedzy i umiejętności pożądaných na lokalnym rynku pracy. Zakres funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji, z którymi współpracuje Uczelnia w ramach kierunku pedagogika specjalna odzwierciedla misję Uczelni, realizowaną koncepcję kształcenia i nadaje kształt zakładanym celom związanym z potrzebami regionalnej gospodarki. Podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego (placówki oświatowe, opiekuńcze i wychowawcze; przedsiębiorstwa i instytucje), z którymi współpracują Władze Uczelni w ramach prowadzenia ocenianego kierunku, reprezentują zróżnicowane spektrum działalności sektora publicznego, prywatnego i społecznego wraz z rozbudowaną współpracą międzysektorową. Należy przywołać takie podmioty, jak: Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Księży Orionistów w Warszawie, Szkoła Podstawowa nr 174 w Warszawie.

Władze Uczelni podpisały umowy o stałej współpracy obejmujące zróżnicowany i kompleksowy jej zakres. Umowy zawierają m.in. zapisy odnoszące się do opiniowania programów i planów studiów, co przekłada się na realny wpływ konkretnych podmiotów na kształtowanie sylwetki absolwenta ocenianego kierunku. Ten rodzaj współpracy potwierdzony został dokumentami w formie pisemnych opinii, ocen oraz zgłaszanych propozycji przedstawionymi do wglądu zespołu oceniającego.

Wiodące obszary współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, to przede wszystkim realizacja praktyk zawodowych, wizyty studyjne m.in. w administracji publicznej, angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Studenci ocenianego kierunku określili, że realizacja praktyk jest największym obszarem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w sferze ustalania programów, celów i efektów, jakie powinni osiągnąć praktykanci, a następnie przyszli absolwenci ocenianego kierunku. Proces wymiany poglądów i możliwości, poszukiwanie najbardziej pożądaných cech, kompetencji oraz kwalifikacji pracowników dokonuje się najczęściej w trakcie nieformalnych rozmów, hospitacji lub podsumowań praktyk.

Przydatność i skuteczność praktyk w procesie dydaktyki została potwierdzona przez studentów, podczas spotkania z zespołem oceniającym. Wśród pracodawców obecnych na spotkaniu zespołu oceniającego z otoczeniem społeczno-gospodarczym byli absolwenci Uczelni i kadra dydaktyczna prowadząca własne przedsiębiorstwa.

Podczas wizytacji nie zidentyfikowano prac etapowych oraz dyplomowych, które byłyby wynikiem współpracy Uczelni z przedsiębiorcami lub powstawały na zlecenie pracodawców. Rekomenduje się umożliwienie pracodawcom zlecenie zapotrzebowania na prace dyplomowe, odpowiadające konkretnym problemom badawczym.

Uczelnia zawarła porozumienia z wieloma sygnatariuszami, obrazujące działanie partnerstwa lokalnego na rzecz promocji mobilności zawodowej na rynku pracy. Dzięki temu Uczelnia może w ciągły sposób monitorować potrzeby rynku pracy i aktualną ofertę zatrudnienia oraz doskonalić i poszerzać kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje studentów. Współpraca ta umożliwia wymianę doświadczeń, a także dokonywanie analiz podmiotów odpowiedzialnych za lokalny rynek pracy.

Długotrwała współpraca Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego umożliwia właściwą selekcję i dobór podmiotów, z którymi współpracuje oceniany kierunek, pozwala zorganizować zestawienie kilkudziesięciu pracodawców - przedsiębiorców, którzy są w stanie zagwarantować studentom należyty przebieg realizacji programu praktyk. Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywa się przez cały proces kształcenia, uwzględniając wymiar doradztwa zawodowego, wchodzenia studenta na rynek pracy, a zwieńczona jest monitoringiem losów absolwentów. W tym ostatnim obszarze jednostką prowadzącą współpracę jest Uczelniane Biuro Karier.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warto zwrócić uwagę na różnorodne i liczne zestawienie podmiotów i instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia. Podmioty sektora publicznego, prywatnego i społecznego, posiadające heterogeniczne struktury zatrudnienia umożliwiają praktykantom autentyczność poznania rynku pracy. Kształcenie, którego celem jest zapewnienie dostępu do kadr na lokalnym i regionalnym rynku pracy sprawiło, że długotrwałe partnerstwo z instytucjami oświatowymi i przedsiębiorstwami jest właściwie prowadzone, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zarówno studentów, jak i pracodawców. Obszar i działania podmiotów współpracujących z władzami kierunku, umożliwiają kształcenie studenta i kształtowanie sylwetki absolwenta dobrze poruszającego się w realiach rynku pracy, zgodnie z przyjętymi celami kształcenia. Intencją niektórych interesariuszy, przyjmujących studenta na praktyki zawodowe, jest stworzenie zasobów kadrowych pod konkretne stanowiska w swoim podmiocie. Opiniowanie przez interesariuszy zewnętrznych, programów i planów studiów, odbywanie praktyk zawodowych, wizyt studyjnych oraz kooperacja Władz Uczelni z podmiotami odpowiedzialnymi za profilowanie lokalnego i regionalnego rynku pracy, zawierających jego pogłębione analizy, pozwalają na ciągły monitoring i modyfikacje programu studiów i zakładanych efektów uczenia się. Umożliwiają kreowanie sylwetki absolwenta pożądanego na rynku pracy. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest dobra i daje wymierne efekty w procesie nauczania. Rozpiętość organizacyjna przedsiębiorstw i instytucji, które ciągle współpracują z ocenianym kierunkiem umożliwia niezwłoczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku pracy. Pozwala także na właściwy wybór miejsc odbywania praktyk, racjonalnych ram współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspólnego ustalania efektów uczenia się. Ankiety wśród studentów i pracodawców połączone z badaniami losów absolwentów i uzupełnione o opinie

otoczenia społeczno-gospodarczego na temat jakości kształcenia dają perspektywy dopasowania treści programu dydaktycznego, który jest adekwatny do potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

W 2022 r. w APS powstało Biuro Współpracy z Zagranicą podlegające Prorektor ds. Rozwoju. Znaczną część zadań związanych z umiędzynarodowieniem (granty międzynarodowe), realizuje biuro projektów oraz Katedra UNESCO im. Janusza Korczaka (funkcje reprezentacyjne, projekty naukowe). Sama strategia umiędzynarodowienia APS jest częścią Strategii Rozwoju Uczelni 2021-2030. W jej ramach co roku powstaje Plan Działalności obejmujący wskaźniki umiędzynarodowienia. Stopień umiędzynarodowienia monitorowany jest przynajmniej dwa razy w roku.

Studenci i pracownicy mają możliwość uczestniczenia w wymianach międzynarodowych, w ramach umów bilateralnych o współpracy. Uczelnia jest członkiem programu Erasmus+, który daje bazę do nawiązywania współpracy międzynarodowej. Istotnym wskaźnikiem umiędzynarodowienia kształcenia jest liczba studentów zagranicznych oraz wykładowców w ramach mobilności Erasmus+. W latach 2020-2023 program studiów realizowało 59 studentów z całej Europy, a w semestrze zimowym 2023/2024 chęć przyjazdu zgłosiło 16 osób.

Ważną częścią procesu umiędzynarodowienia jest dla Uczelni przyjazd profesorów wizytujących z zagranicy. I tak w semestrze letnim 2022/2023 łącznie przyjęto 9 profesorów wizytujących: 3 z Ukrainy, 2 z USA, 1 z Turcji, 1 z Izraela, 1 z Chorwacji, 1 z Norwegii. Natomiast w semestrze zimowym 2023/24 Akademię odwiedziło 11 profesorów¹) wizytujących: 1 z Albanii, 4 z Ukrainy, 1 z Niemiec, 1 z Turcji, 1 z Rumunii, 1 z Indii, 1 z Australii, 1 z USA.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki Specjalnej występują również w roli profesora wizytującego na zagranicznych uczelniach, jak również korzystają z zagranicznych wyjazdów stażowych i wizyt studyjnych.

W Akademii w 2023 r. podpisano 8 nowych umów o partnerstwie z: Taraz Regional University named after M. Kh. Dulaty, Kazakhstan; Kazakh National Women's Teacher Training University, Kazakhstan; State Institution of Higher Education "University of Education Management" (University of Educational Management), Ukraine; Petro Mohyla Black Sea National University, Ukraine; College of Communication Arts and Sciences at Michigan State University, USA; INTI International University, Malaysia; Sumy Professional College of Sumy National Agrarian University, Ukraine; Centre for Socially Engaged Theatre (C-SET), at the University of Regina, Canada.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki Specjalnej w różnych zakresach współpracują z wykładowcami z Australii, Belgii, Bośni i Hercegowiny, Brazylii, Chorwacji, Francji, Holandii, Irlandii, Islandii, Indonezji, Kanady, Kazachstanu, Niemiec, Nowej Zelandii, Słowenii, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Tajwanu, Ukrainy, Węgier. Wymiernym elementem współpracy są m.in.: wspólne publikacje, udział w konferencjach lub ich współorganizacja przez APS, działania w ramach międzynarodowych programów badawczych, a także współpraca na niwie dydaktycznej (prelekcje w językach obcych profesorów z zagranicy).

W Uczelni bez wątpienia stwarza się pracownikom i studentom możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności w postaci udziału w międzynarodowych konferencjach, zarówno w Polsce, jak i za granicą. Niechaj egzemplifikacją będzie organizowane przez APS w latach 2019 – 2022 dwie międzynarodowe konferencje z cyklu OSOBA, gdzie wiodącym językiem konferencyjnym był język obcy, a w tych dwóch konferencjach uczestniczyło 42 prelegentów z zagranicy, w tym z Ameryki, Australii, Azji, Europy. Pokłosiem jednej z konferencji była publikacja w języku angielskim, ukazująca tendencje edukacji inkluzyjnej na świecie.

Efektom dotychczasowej współpracy międzynarodowej jest doskonalenie koncepcji kształcenia na kierunku, wzbogacanie programów poszczególnych specjalności oraz wdrażanie innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych. Można przytoczyć następujące przykłady bezpośredniego wpływu doświadczeń zagranicznych na proces kształcenia: rozszerzenie kształcenia na kierunku pedagogika specjalna o treści związane z edukacją inkluzywną dzięki współpracy z ekspertami z uniwersytetów w USA (Uniwersytet Floryda, Uniwersytet Północna Floryda); wdrożenie metody werbotonalnej do programu specjalności Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością wzrokową i Wczesne wspomaganie rozwoju – uzyskanie certyfikatu w wyniku szkoleń w Chorwacji, Belgii, Francji; czy też wzbogacenie kompetencji dydaktycznych z zakresu tutoringów i objęcie tą formą wsparcia studentów Instytutu Pedagogiki Specjalnej o zróżnicowanych potrzebach. Przeszkolonych zostało 26 nauczycieli akademickich. Szkolenia prowadzone były przez wiodących zagranicznych ekspertów.

Umiejdzynarodowieniu studiów na kierunku pedagogika specjalna sprzyjają też lektoraty z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego oraz stałe zajęcia i konwersatoria prowadzone w językach obcych.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Proces umiejdzynarodowienia na ocenianym kierunku jest istotnym elementem jego rozwoju, w tym rozwoju kadry oraz studentów. Proces umiejdzynarodowienia związany jest niewątpliwie z działaniami kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, jak i skorelowany z procesem kształcenia. Rodzaj i zakres umiejdzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na kierunku pedagogika specjalna w Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie jest kompleksowe, stałe i przybiera różnorodne formy. Wsparcie to odnosi się do wszystkich aspektów związanych z procesem nauczania, jest adekwatne do założonych celów kształcenia oraz zapotrzebowania, które wynika z realizacji programu studiów na ocenianym kierunku.

Uczelnia jest zaangażowana w zróżnicowane formy wsparcia studentów, zapewniając kompleksowe przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w niej. Integralną częścią wsparcia oferowanego studentów są konsultacje dydaktyczne. Studenci mają możliwość uczestniczenia w spotkaniach z wykładowcami co najmniej 2 razy w tygodniu dla studentów stacjonarnych oraz 2 razy w trakcie semestru dla studentów niestacjonarnych. Istotną rolę w zapewnieniu wsparcia informacyjnego oraz wspierającego dla studentów pełnią Doradcy Studenta. Dostępni są zarówno podczas regularnych dyżurów, jak i poza nimi, umożliwiając kontakt telefoniczny lub mailowy. Doradzają studentom m.in. jaką specjalizację wybrać bądź rozwiązują napotkane przez studentów problemy organizacyjne. Doradcy studenta nie są opiniowani przez Samorząd Studencki. Pełnią funkcję uzupełniającą dla Dyrektorów Studiów. Studenci mają wpływ na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. Program studiów jest na etapie ich konstruowania konsultowany ze studentami, zmiany w programach studiów są opiniowane przez studentów w Senackiej Komisji ds. Kształcenia i Spraw Studenckich. Dodatkowo studenci mogą wpływać na realizację programów studiów poprzez uczestniczenie w cyklicznych obradach Komisji Kształcenia.

Studenci mają możliwość korzystania z systemu stypendialnego na Uczelni, który obejmuje stypendia socjalne, stypendium socjalne w zwiększonej wysokości, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium rektora oraz zapomogi. Pracownicy biura ds. pomocy materialnej oferują wsparcie w prawidłowym przejściu przez procedurę ubiegania się o świadczenia pomocy materialnej. Samorząd Studencki bierze udział w podziale środków na świadczenia pomocy materialnej, poprzez działalność Komisji Socjalno-Bytowej. W szczególności mają oni wpływ na system zapomóg, który realizowany jest w pełni przez studentów. Studenci są również członkami Komisji stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej.

Integralną częścią programu nauczania są różnorodne formy kształcenia, w tym nakierowane na współpracę z otoczeniem zewnętrznym- część z zajęć jest prowadzonych przez praktyków. Uczelnia umożliwia studentom wnioskowanie o Indywidualną Organizację studiów co sprzyja dostosowaniu do indywidualnych potrzeb studentów. Studenci są świadomi takiej indywidualizacji studiów. Studenci na 1 roku kształcenia wybierają specjalizację, którą będą realizowali na 3 roku edukacji. Dla studentów procedury rekrutacji na poszczególne specjalizacje są niejasne. Rekomenduje się przeprowadzenie

ewaluacji procesu ubiegania się o specjalizacje, tak aby był on przejrzysty oraz zgodny z oczekiwaniami studentów pedagogiki specjalnej.

Studenci mają możliwość aktywnego uczestnictwa w pięciu kołach naukowych, które swoją tematyką odpowiadają studentom kierunku pedagogika specjalna. Uczelnia umożliwia również aktywny udział w badaniach naukowych oraz oferuje wsparcie w realizacji projektów naukowych, również w instytucjach znajdujących się poza strukturą Akademii.

Uczelnia jest dostosowana do realizacji nauki na odległość, wprowadzając dedykowane grupy do komunikacji za pomocą platformy MS Teams. Dla studentów organizowane są szkolenia z korzystania z pakietu MS Office, poczty mailowej, aplikacji MS Teams oraz platformy edukacyjnej. W przypadku trudności technicznych związanych z obsługą pakietu MS Office studentom udzielają pomocy pracownicy Działu Informatyczno-Medialnego APS. W przypadku trudności związanych ze skompletowaniem sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość studenci mają możliwość zwrócenia się do Uczelni z prośbą o pomoc w zapewnieniu im dostępu do sprzętu komputerowego oraz pomieszczenia, w którym mogą indywidualnie uczestniczyć w zajęciach on-line.

W ramach systemowego wsparcia dla studentów wybitnych, studenci Uczelni mają możliwość ubiegania się o stypendium rektora oraz stypendium Ministra. Dodatkowo Uczelnia oferuje możliwość wnioskowania o Indywidualny Program Studiów (IPS), który stanowi elastyczny system umożliwiający rozwijanie się zgodnie z preferencjami i zainteresowaniami studenta. Kolejną zachętą dla studentów wybitnych jest organizowany przez rektora konkurs na najlepszą pracę dyplomową.

Uczelnia uwzględnia różnorodne formy wsparcia aktywności studenckiej. Wsparcie działalności sportowej realizowane jest dzięki Akademickiemu Związkowi Sportowemu, w ramach którego organizowane są regularne spotkania sekcji, m.in. piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej oraz futsalu. Corocznie organizowany jest bieg im. Marii Grzegorzewskiej, który wzmacnia więzi społeczności uczelnianej.

Uczelnia aktywnie wspiera studentów poprzez Biuro Praktyk oraz opiekunów praktyk. Biuro praktyk zapewnia wsparcie organizacyjne oraz dostęp do ofert praktyk. Opiekunowie praktyk służą studentom pomocą i wsparciem, umożliwiając integrację w środowisku zawodowym. Na Uczelni działa Studenckie Biuro Wolontariatu, gdzie studenci mogą działać na zasadach wolontariatu w organizacjach pozarządowych, brać udział w wydarzeniach na terenie Uczelni, organizować akcje dla społeczności akademickiej, a podczas dyżurów między zajęciami oraz poprzez media społecznościowe przekazują informacje o możliwych wolontariatach.

Uczelnia wykazuje zaangażowanie w zapewnienie dogodnych warunków edukacyjnych dla różnych grup studentów, uwzględniając ich zróżnicowane potrzeby. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość nagrywania zajęć, korzystania z udostępnionych materiałów dydaktycznych w formie pisanej lub elektronicznej, a także oferuje wsparcie asystenta naukowo-metodycznego i tłumacza języka migowego. Jeżeli wystąpi indywidualna potrzeba studenta, jest możliwość dostosowania do niego formy zaliczeń czy przyznania indywidualnej organizacji studiów. Na Uczelni powołany jest Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, który dostępny jest dla studentów w ciągu tygodnia w różnych formach kontaktu, włączając w to również możliwość kontaktu elektronicznego. Pełnomocnik jest otwarty i reaguje na wszelkie formy zgłoszeń, bądź prośb od studentów.

Istotnymi inicjatywami Uczelni jest projekt „W nowe 100-lecie APS nowe do100sowania” oraz powołanie Rady ds. Dostępności. Dzięki nim Uczelnia wciąż doskonali się pod względem dostępności dla studentów osób z niepełno sprawnościami. Studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag, w szczególności w ankietach, które organizowane są przez wspomnianą radę.

Studenci znajdujący się w nowej sytuacji życiowych, takich jak rodzicielstwo czy bycie młodymi matkami, mają możliwość uzyskania Indywidualnej Organizacji Studiów. Uczelnia jest otwarta na goszczenie młodych rodziców wraz ze swoimi podopiecznymi, w takich sytuacjach studenci mają udostępnioną przestrzeń, gdzie mogą spędzać czas z dziećmi.

Uczelnia zapewnia studentom klarowne procedury w zakresie zgłaszania skarg i wniosków, umożliwiając im złożenie podań i wniosków różnymi kanałami. Studenci mają dostęp do formularzy, które mogą złożyć osobiście w Biurze Spraw Studenckich lub elektronicznie poprzez system USOS. Po otrzymaniu podań lub wniosków, pracownicy BSS analizują je, a następnie przekazują do rozpatrzenia Dyrektorom Studiów. Dodatkowo istnieje możliwość bezpośredniego składania skarg i wniosków przez studentów do Doradców Studentów lub Dyrektorów Studiów. Jedną z istotnych cech procesu rozpatrywania skarg jest możliwość odwołania się od podjętych decyzji. Studenci mogą odwołać się do Rektora, korzystając z dodatkowej instancji przy uzyskaniu decyzji. W ciągu roku akademickiego studenci mają możliwość zgłaszania skarg lub wniosków bezpośrednio do Samorządu Studentów, którzy w zależności od typu zgłoszenia, działają w kierunku jego rozwiązania. Studentom brakuje anonimowego zgłaszania skarg lub wniosków w ciągu roku akademickiego. Rekomenduje się wprowadzenie na Uczelni rozwiązania, które da studentom taką możliwość.

Uczelnia podejmuje działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i wsparcia psychologicznego oraz prawnego dla studentów. Akademicka Poradnia Psychologiczna odgrywa istotną rolę w udzieleniu bezpłatnej pomocy psychologicznej wszystkim studentom, niezależnie od kierunku czy formy studiów. Dla studentów jest również dostępna Akademicka Poradnia Prawna, którzy ze względu na swoją sytuację materialną nie są w stanie skorzystać z odpłatnej pomocy prawnej. Akademicka Poradnia Prawna prowadzona jest przez prawniczki Uczelni w formie ich dodatkowego i dobrowolnego zaangażowania w pracę na rzecz Akademii, dlatego niekiedy występuje długi czas oczekiwania na odpowiedź na zgłoszoną sprawę. Uczelnia organizuje cykliczne szkolenia z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, dodatkowo w ramach działań prewencyjnych i edukacyjnych, przeprowadzane są próbne alarmy przeciwpożarowe. Uczelnia wdrożyła sprecyzowane zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, które opisane są w Zarządzeniu Nr 232/2019 Rektora. Działania te są wspierane przez powołaną Komisję ds. Przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji. Na Uczelni funkcjonuje Kodeks Etyki Studentów, który wyznacza normy zachowań dla studentów, które są zgodne z wartościami Uczelni. Na Uczelni powołany jest mediator, do którego studenci mogą zgłaszać wszelkie formy mobbingu i dyskryminacji. Dąży on do poprawnego rozwiązania konfliktu powstałego Akademii.

Uczelnia stale podnosi kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się. Pracownicy Instytutu są w szczególności uwrażliwiani na metodykę pracy ze studentami ze szczególnymi potrzebami. Uczelnia zainicjowała serię szkoleń oraz warsztatów dla pracowników, które koncentrowały się na tematyce dostosowania. Dziekanat przyjmuje interesantów od poniedziałku do czwartku, od 10 do 13:30 oraz w weekendy zjazdowe. Poza tymi godzinami dziekanat odpowiada na wiadomości mailowe oraz podania złożone w formie elektronicznej.

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej zapewnia wsparcie materialne i pozamaterialne dla samorządu i organizacji studenckich. Samorząd studencki ma swoją reprezentację w Senacie Akademii, Komisjach Senackich, Komisjach Dyscyplinarnych oraz w Radzie Bibliotecznej. Ich obecność gwarantuje bezpośredni wpływ na decyzję dotyczące warunków studiowania, programów nauczania oraz inicjatyw wspierających proces edukacyjny. Na Uczelni, w strukturach Samorządu Studenckiego działa Komisja ds. Uczelnianych Organizacji Studenckich, w której skład wchodzi studenci. Organizacje Studenckie mają możliwość wnioskowania do Komisji o środki na realizację swoich przedsięwzięć. W przypadku nieprzyznania środków, koła naukowe mogą zgłaszać wnioski o dodatkowe finansowanie do Rektora. Samorząd Studencki posiada własne pomieszczenie, które udostępniają również innym studentom. Koła Naukowe mają możliwość korzystania z wolnych sal, jeżeli wystąpi takie zapotrzebowanie z ich strony.

Na Uczelni istnieją systematyczne przeglądy dotyczące wsparcia studentów w procesie uczenia się. Obejmują one analizę różnych form wsparcia, w tym metody i techniki nauczania na odległość, zasięg oddziaływania wsparcia, skuteczność systemu motywacyjnego oraz poziom zadowolenia studentów. Rada ds. Dostępności stworzyła ankietę, która miała na celu zebranie opinii studentów na temat dostępności w różnych obszarach- architektonicznym, cyfrowym oraz informacyjno-komunikacyjnym. Na Uczelni, raz w semestrze jest przeprowadzana ankietyzacja zajęć, w której studenci mają możliwość umieszczania anonimowych komentarzy. Negatywne opinie studentów stanowią podstawę do rozmów wyjaśniających z pracownikami lub przeprowadzenia hospitacji, zakończonej przygotowaniem zaleceń dla pracownika. Na Uczelni istnieje wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Tworzone są raporty zawierające diagnozę stanu obecnego i zalecenia dotyczące doskonalenia systemu wsparcia.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość korzystania z różnorodnych form merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia. Są motywowani do osiągnięcia wysokich wyników w nauce, a studenci wybitni mają możliwość indywidualizacji swojego procesu rozwoju. Uczelnia jest dostosowana do potrzeb różnych grup studentów, w szczególności do studentów z niepełnosprawnościami. Uczelnia umożliwia studentom zgłaszanie skarg oraz wniosków dotyczących całego toku studiów, jednak brakuje możliwości anonimowego zgłoszenia takich uwag w trakcie trwania roku akademickiego. Rekomenduje się wprowadzenie na Uczelni rozwiązania, które da studentom taką możliwość. co umożliwi szybkie reagowanie na zgłoszone przez studentów trudności.

Na Uczelni funkcjonuje Akademicka Poradnia Psychologiczna. Na kierunku pedagogika specjalna są prowadzone okresowe przeglądy wsparcia studentów, poprzez ankietyzacje.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje dotyczące studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej na ocenianym kierunku pedagogika specjalna są dostępne publicznie oraz dostosowane do szerokiego grona odbiorców, bez ograniczeń czasowych i sprzętowych. Informacje o Uczelni dostępne są na stronie internetowej, w BIP, w systemie USOS, APD oraz IRK. Strona internetowa jest zorganizowana w sposób przemyślany, umożliwiając łatwe nawigowanie i szybkie odnalezienie istotnych treści. Strona na pierwszy rzut oka nie wygląda na dostosowaną do osób z niepełnosprawnościami, ale posiada systemowe rozwiązania umożliwiające powiększenie czcionki bądź dostosowanie kontrastu. Na stronie Uczelni publikowane są treści kluczowe dla interesariuszy zewnętrznych:

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia)	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	NIE
5.	Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym	NIE
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7.	Informacja o opłatach za studia	TAK
8.	Aktualne programy studiów	TAK
9.	Sylabusy	TAK
10.	Kompletność sylabusów	TAK
11.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
12.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK

13.	Erasmus	TAK
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	NIE
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK
22.	Deklaracja Dostępności	TAK

Rekomenduje się zamieszczenie w widocznym miejscu zasad potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym oraz w szkolnictwie wyższym.

Ważną rolę w zakresie polityki informacyjnej prowadzonej przez Uczelnie odgrywa współpraca z mediami oraz aktywność w mediach społecznościowych. Informacje o rekrutacji, programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach są w pełni dostępne i sprofilowane zgodnie z potrzebami określonych grup odbiorców, np. aktualnych i przyszłych studentek i studentów.

Wszystkie informacje na stronie są aktualizowane przez Biuro ds. Promocji. W trakcie prowadzonych badań ewaluacyjnych, wszyscy interesariusze wewnętrzni mają możliwość wypowiedzenia się na temat funkcjonowania polityki informacyjnej APS. Dodatkowo istnieje możliwość przesyłania uwag, skarg, wniosków, refleksji oraz propozycji doskonalenia polityki informacyjnej na specjalnie do tego przeznaczonej skrzynki mailowej. O tej możliwości przypominają cyklicznie powtarzane akcje plakatowe oraz informacje na stronie internetowej Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wszystkie najważniejsze aspekty dotyczące procesu kształcenia są dostępne publicznie, dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób zapewniający łatwość zapoznania się z nimi bez ograniczeń dotyczących używanego sprzętu i oprogramowania, a także czasu i miejsca. Publiczny dostęp do informacji obejmuje informacje dotyczące kształcenia prowadzonego na kierunku pedagogika specjalna w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej oraz wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie. Uczelnia zapewnia interesariuszom wewnętrznym system zgłaszania nieprawidłowości na stronie internetowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości jest realizowana w Akademii Pedagogiki Specjalnej od 2010 roku. Wówczas został wprowadzony Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) Uchwałą nr 88/09-10 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 15 września, który był nowelizowany zgodnie z wymaganymi zmianami. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje stały monitoring, systematyczną ocenę stanu rzeczy, działania doskonalące i innowacyjne w zakresie następujących obszarów: organizacji i warunków materialnych procesu kształcenia, planów i programów kształcenia w wymiarze koncepcyjnym i realizacyjnym (prowadzonego procesu kształcenia i oceny jego efektów), potencjału osób uczestniczących w procesie kształcenia, w tym jakości naukowo-dydaktycznej nauczycieli akademickich, kompetencji pracowników administracji i obsługi zaangażowanych w proces kształcenia, potencjału studentów oraz jakości relacji społecznych, dostosowania programu kształcenia, w tym kierunkowych efektów uczenia się i planów studiów do aktualnych obowiązujących aktów prawnych, oraz spójności kształcenia i uzyskiwanych kwalifikacji zawodowych z potrzebami rynku pracy.

Do zadań Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia należy: określanie strategii zapewniania jakości kształcenia w APS i przedstawianie jej Rektorowi; określenie zadań planowanych w danym roku akademickim; określanie formy corocznego raportu samooceny; gromadzenie i analizowanie informacji na temat stanu jakości kształcenia w Uczelni; opracowanie na podstawie zebranych informacji – raportu zawierającego wnioski, wskazania i zalecenia dotyczące zapewniania jakości kształcenia oraz rekomendacji dla Rektora.

Do zadań Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia należy: wspieranie działań projakościowych podejmowanych przez Dyrektora Instytutu; współpraca z Uczelnianym Zespołem ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w gromadzeniu informacji na temat stanu jakości kształcenia w Instytucie; przeprowadzanie audytu wewnętrznego, którego przedmiotem jest obecność nauczycieli akademickich i studentów na zajęciach dydaktycznych.

W Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej program studiów dla kierunku zatwierdzany jest przez Senat na podstawie projektu przygotowanego przez Dyrektora studiów, po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego oraz Senackiej Komisji ds. Kształcenia i Spraw Studenckich. Aktualnie nadzór nad kierunkiem studiów jest sprawowany przez Rektora, Prorektora ds. Kształcenia, Dyrektora Studiów oraz Dyrektora Instytutu.

Na poziomie Instytutu nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów sprawuje Dyrektor Instytutu oraz, powoływane doraźnie spośród pracowników Instytutu, zespoły: analizujące na bieżąco programy studiów w celu zaproponowania ewentualnych zmian, a także zespoły analizujące poziom osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Nadzór organizacyjny nad kierunkiem studiów w Instytucie Pedagogiki Specjalnej należy do kompetencji Wicedyrektora Instytutu. Osoba pełniąca tę funkcję jest odpowiedzialna przede wszystkim za obsady dydaktyczne, przygotowanie oferty zajęć fakultatywnych oraz seminariów dyplomowych dla studentów kierunku *pedagogika specjalna*.

Jakość kształcenia w ramach prowadzonych na kierunku specjalności monitorują Kierownicy Specjalności (sprawdzanie aktualności opisów specjalności, oraz sylabusów zamieszczonych w USOS, weryfikacja zagadnień specjalnościowych na egzamin dyplomowy, hospitacja zajęć i nadzór nad planowanym ich przebiegiem; współpraca z opiekunem praktyk oraz uczelnianym koordynatorem praktyk w zakresie założeń merytorycznych programów praktyk studenckich i zakładanych efektów kształcenia w ramach realizacji praktyki studenckiej przypisanej do specjalności, nadzór nad prawidłowością zapisów w programie praktyk.

Zasadniczym celem działań podejmowanych w ramach konstruowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów jest zapewnienie jednolitego sposobu modyfikacji, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów, a także weryfikacja realizacji efektów uczenia się studenta. Należy zaznaczyć, że polityka jakości rozpoczyna się od przyjęcia na studia, odbywającego się w oparciu o formalne, przejrzyste kryteria kwalifikacji kandydatów a kończy czytelną procedurą dyplomowania. W całym procesie projektowania, zatwierdzania i doskonalenia programu studiów uczestniczą interesariusze wewnętrzni oraz interesariusze zewnętrzni, w tym zarówno pracodawcy oraz absolwenci kierunku. Ponadto jakość kształcenia jest poddawana cyklicznej ocenie zewnętrznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku pedagogika w przejrzysty i skoordynowany sposób prowadzi się działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów zostały formalnie przyjęte i w praktyce są konsekwentnie stosowane. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, które są przejrzyste, bezstronne i selektywne. Ocena programu studiów jest dokonywana w oparciu o wyniki miarodajnych danych, z udziałem interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych. Wyznaczone zostały osoby i zespoły sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób i zespołów, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Wnioski z systematycznie prowadzonej oceny programu studiów na kierunku pedagogika specjalna wykorzystywane są do ustawicznego doskonalenia tego programu. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został opracowany i działa poprawnie. Jakość kształcenia na kierunku

jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

5. Załączniki: